

Nr 165.

Av herr **Olsson, Olof**, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 290 med förslag till lag om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 290 angående den kommunala rösträtten har föreslagits, att rösträtt i kommunala angelägenheter skall tillkomma även — såsom hittills — oskiftade dödsbon, dock under förutsättning att myndig delägare i dödsboet finnes. Detta är onekligen en inkonsekvens med hänsyn till förslaget ståndpunkt i övrigt. En följdriktig tillämpning av personlighetsprincipen hade krävt, att sterbhusens rösträtt avskaffats. Det har även vid denna frågas tidigare behandling, såsom i 1913 års proposition i ämnet, erkänts, att sterbhusens rösträtt är en anomali i ett förslag, som bygger på personlighetsprincipen. Likaledes uttala de av regeringen nu anlitade sakkunniga i sitt betänkande, sid. 30, att ett bibehållande av rösträtten för sterbhusen innebär ett avsteg från personlighetsprincipen. De finna emellertid detta avsteg berättigat, »när härigenom oförvitliga myndiga medborgare bibehållas vid sin nuvarande rätt att utöva inflytande i det kommunala livet».

Det måste dock sägas, att denna sterbhusens rösträtt är oriktig. Det bör nämligen märkas, att genom densamma skapas möjlighet till dubbla röster, i det att en delägare i sterbhuset kan ha rösträtt oberoende av detta delägareskap. Då emellertid genom att helt enkelt stryka bestämmelsen om sterbhusens rösträtt mången ginge utan giltig anledning förlustig rösträtt, bör en annan lösning av frågan utletas.

En sådan synes ock ligga nära till hands. Det kunde nämligen stadgas, att varje myndig delägare i sterbhus bleve röstberättigad, ifall han ej förut hade rösträtt såsom personligen förbunden att till kommunen betala skatt. Med bibehållande av principen om utskyldsstrecket, från vilken princip propositionen utgår, skulle då förutsättas, att sterbhuset ej häftade för oguldna utskylder till kommunen. Vidare skulle

en konsekvent tillämpning av propositionens principer kräva, att sterbhuset vore skattskyldigt.

Av det anförda framgår, att § 8 i kommunalförordningen för landet borde formuleras på ungefär följande sätt:

»Rättighet — — — — — straffpåföljd.

Enahanda rättighet tillkommer delägare i oskiftat dödsbo, som utan att vara förbunden att till kommunen erlägga skatt, i övrigt uppfyller de ovan stadgade betingelserna för rösträtt, under förutsättning att dödsboet är skyldigt enligt § 57 att till kommunen erlägga skatt samt icke häftar för oguldna kommunalutskylder, vilka förfallit till betalning under de tre sistförflutna kalenderåren.»

Bestämmelser av motsvarande innehåll böra givetvis införas även i övriga kommunalförfattningar.

Under återopande av vad jag sålunda anført, får jag hemställa

om sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag, att rösträtt för sterbhus avskaffas samt rösträtt i stället tillerkännes myndig delägare i sterbhus.

Stockholm den 27 april 1918.

Olof Olsson.